

Több szektorban is sikeres agrárszakember

SZERZŐ: NAGY ZOLTÁN

Gazdász körökben mindig furcsa gondolatokat ébreszt, hogy városi indíttatású gyerekből hogyan lehet az idők folyamán kiváló, elfogadott és magas szakmai teljesítményt nyújtó agrárszakember. A receptet nem lehet pontosan tudni, de bizonyosan kell hozzá alapérdeklődés, végtelen kitartás és szorgalom.

Amikor pedig ráérez valaki az ízére, akkor már megy minden magától. Így gondolja ezt **Füst János** (66) is, aki gyakorló mezőgazdászként a tsz-elnökségig vitte, de miután onnan már nem volt feljebb, hát a terménykereskedelemben kamatoztatta tapasztalatait és német, angol nyelvtudását.

Azt vallja, hogy az ésszerű, konfliktuskerülő, nyugodt hangnemű, tudás alapú tárgyalásos módszer és a vitakészség segítette őt a pályáján. Tisztelte és elfogadta a partnereit minden munkakörnyezetben, és vezetőként érveléssel, meggyőzéssel érte el céljait...

Győr belvárosából az agráregyetemre

Győr nagy átmenő forgalmú főutcáján élt a Füst család, amelynek szinte a szomszédságában volt az általános iskola, karnyújtásnyira pedig a jó nevű Révai gimnázium. Ennek megfelelően igazi belvárosi gyerekként nőtt fel Füst János.

Édesapja, vagongyári gépészmérnökként szerette volna, ha a szintén szomszédban lévő gépipari technikumban folytatja tanulmányait, de agrármérnök édesanyja hatása jobban érvényesült. Anyai nagypjék családostul az Anschluss elől jöttek Magyarországra, édesanyja Budapesten a Maglódi úti mezőgazdasági technikumban végzett. A szülők véletlenszerűen ismerkedtek meg Győrben egy rokonlátogatáson, amiből házasság lett.

János fiuk 1949-ben született, amikor édesanyja már Győrből Nagyszentjánosra járt dolgozni, törzsállattenyésztői minőségében. Majd 1956-ban iratkozott be az első levelező tagozatos kurzusra Mosonmagya-

róváron, az akkori Mezőgazdasági Akadémiára.

Hogy több ideje legyen a családra, a győri keltetőállomáson vállalt munkát a tanulás mellett. Az egyetemen Sipos Gábor professzor felfigyelt rá, mint akkurátus hallgatóra, és az egyetemen kínált részére munkát.

Időközben János a Révai gimnáziumot matematika-fizika szakon 1968-ban végezte el, és édesanyja nyomdokaiba lépve az akkor már Agrártudományi Egyetemre jelentkezett, szintén Mosonmagyaróváron. Időközben az intézmény a Keszthelyi Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaság-tudományi Kara lett.

Eleinte nem állt közel hozzá – mint városi gyerekhez – a mezőgazdaság, sőt, utólag visszaemlékezve érthetetlen kifejezésekbe botlott, mint például a trágyaszarvas szakkifejezést is szívesen javította volna szarvas-trágyára, hogy legyen értelme. Kiváló alkalmazkodással és óvatossággal aztán sikerült elkerülni az efféle kellemtlenségeket.

Az első két év nagyon könnyen ment, szinte elszaladt, a további három pedig a szakmai ismeretek alapos elsajátításával telt.

1973-ban kapott diplomát, és válogathatott a felkínált munkahelyek között. Nem volt elkötelezve tanulmányi szerződéssel sehova, tehát szabadon választhatott. Ennek megfelelően olyan helyet keresett későbbi feleségével és szintén évfolyamtárs barátjával, ahol mindhármukat fogadták. Így esett a választásuk a Csákvári Állami Gazdaságra...

Csákvár kezdésnek nagyon megfelelt

Ahogy elhelyezkedtek, és kezdtek megmelegedni, három hónap után a

teljes vezetőséget – középvezetői szintig – leváltották, és helyükre azonnali hatállyal a gazdaság fiatal szakembereiből neveztek ki vezetőket. Füst János így egyik napról a másikra gyámkornokból szarvasmarhaágazat-vezető lett.

Nem kevesebb, mint 1000 magyar-tarka tehén volt akkoriban a gazdaságban, öt telepen és további három telepen az ivar szerinti szaporulat, hatalmas távolságokra egymástól. Egy nap egy körrel lehetett lejárni a telepeket, de érdemi munkát az összes helyen aligha lehetett végezni. Ezt hívták akkor is már – szakmai nyelven is – mélyvíznek, amely nagy felelősséggel és temérdek munkával járt. Ezt a munkát megfizetni nem lehetett, de a tapasztalat és gyakorlati tudás, amit ott szerzett, megérte a fáradságot.

Rengeteg befektetett energia, sok-sok napi kilométer és semennyi szabadidő jellemezte a munkát. Azért arra maradt idő – lám-lám az előregondolkodás előnye –, hogy a volt évfolyamtársnőjét, munkatársát, kollégáját, Erzsébetet 1973 karácsonyán feleségül vegye. Ez sokaknak okozott Csákváron is megnyugvást – különösen a személyzeti felelősnek –, mert nem sértette tovább a „szocialista erkölcsiséget” a feltételezett vadházasság, bár mindenki tudta már, hogy összetartoznak.

A kisváros ezzel kapcsolatos izgalmai tehát megszűntek, viszont egyre több szakmai kihívás és munka terhelte az életüket. Két év telt el így, amikor híre futott, hogy az egyik nemzetközi szervezet fiatal agrárszakembereket keres külföldi munkára, és pályázatnyerés útján magyarok számára is megnyílt a lehetőség. Mégpedig Iránba lehetett menni, Mohammad Reza Pahlavi sah gárdájának új-

onnan létrehozandó tehenészetébe. Ez a lehetőség felkeltette az akkor már angolul jól beszélő Fürst János érdeklődését, aki kiválasztottként az előkészítő nyelvtanfolyamra járt.

Úgy tűnt, hogy családdal együtt semmi akadálya nem lesz a kiutazásnak, amikor kiderült, hogy Erzsébet asszony már áldott állapotban van az első gyermekükkel. Ennek kapcsán összeült a családi tanács, és az asszonyok egyöntetű döntése az volt, hogy maradnak. Irán helyett következett a következő állomás, Kunsziget...

Beilleszkedés a szövetkezeti szektorba

Nem volt egészen véletlen a hely megválasztása, hiszen Fürst János édesanyjának volt évfolyamtársa volt ott a főagronómus, aki agrárszakembert keresett. A mama kiváló érzékkel irányította a fiatalokat Kunszigetre, az Abda községgel közös szövetkezetbe, ami nem mellékesen közel volt Győrhez.

Túl a jó szakmai jellemzésen a főagronómus két kérdésére helyes választ kellett adni, jelesül, hogy az ETO-nak drukkol és tud ultizni.

Nyolc év szakmai munka lett belőle, 300-as tehénlétszámú tejelő tehenészetel, 300 kocás sertéstartással, hizlalással, vágóhíddal

Abdán furcsamód növénytermesztőként kezdett dolgozni, ahol a brigádvezetőktől és a kollégáktól nagyon sokat tanult az első években, és ami nagyon jól kiegészítette agrár-szakmai felkészültségét. Tett ugyan egy kísérletet arra, hogy kitérjen a növénytermesztési munka elől, mondván, hogy csak állattenyésztő volt, amire a főagronómus azt válaszolta, hogy nem baj, legalább tőle tanulja majd el, és nem a rossz beidegződések, meg nem a saját feje után megy.

Így aztán némi meglepetéssel indult a szövetkezeti munka, de aztán nem kellett sokat várni a kedvezőbb fordulatra. Először csak ideiglenesen, majd véglegesen megüresedett a főállattenyésztői szék, amelynek betöltésére Fürst Jánost jelölték, illetve kérték fel. Nyolc év szakmai munka lett belőle, 300-as tehénlétszámú tejelő tehenészetel, 300 kocás sertéstartással,

hizlalással, vágóhíddal, szóval volt miről gondoskodni. A tét tehát nagy volt, és az eredményességhez nagyon lelkiismeretes és kiváló szakmai munkát kellett végezni.

Kunszigeten 300 fős volt a szövetkezeti tagság, így közel ennyi család megélhetéséről kellett gondoskodni, és ez zökkenők nélkül sikerült. A tag-

felmérve az esélyeket – visszaléptek, és ellenfél nélküli győzelem született.

A gumicsizmát félcipőre cserélte

Az elnöki munka Fürst János számára azzal kezdődött, hogy a saját korábbi székébe hoznia kellett egy főállattenyésztőt, ami a szomszédos gazdaságból – nem kis zavart keltve és nehézségek árán, de – sikerült. Aztán nagy változtatásokra nem is volt szükség, hiszen egy jól funkcionáló szakmai munkába beleszólni, változtatni felesleges is lett volna. A saját komfortján kellett egy keveset változtatni, hiszen elnökként önálló irodában ült, és a gumicsizmáját félcipőre cserélte.

A szövetkezet tagsága a magán-szektorban is jól gazdálkodó parasztemberekből állt, gyakorlatilag azt lehetett mondani, hogy ők tartották össze a szövetkezetet. Nagyon tudtak dolgozni a tsz-ben és háztájiban egyaránt, ami látszott a gyarapodásukon, a gyerekeik iskoláztatásán, a portáik rendben tartásán. Ez a szorgalom, szakmaszeretet és közösségi felfogás később nagyon sokat számított abban, hogy hittek a szövetkezeti összetartozás és az eredményes közös munka erejében.

Az elnöki szék ilyen szakmai környezetben megtisztelő volt, és különösen felértékelődött az a tény, hogy két ciklusban is bizalmat szavazott a tagság Fürst János számára. Munkája és kiváló vezetői erényei, önálló egyénisége miatt szerették. Ennek okai

minden bizonnyal a szelíd vezetői stílusban, a mély szakmaiságban és a kiváló kommunikációban keresendők. Minderről volt alkalmuk még a kételkedőknek is meggyőződnieük, hiszen a rendszerváltás a szövetkezeti mozgalomban is új szeleket gerjesztett, ami végigsöpört az országon. Folyamodványaként felbomlott, szétfordított szövetkezetek, tanácstalan és munka nélkül maradt emberek, kilátástalan viszonyok maradtak hosszú évekig. Hogy ez Kunszigeten nem így történt, abban az elnöknek oroszlán-része volt, hiszen a törvények betűjének okos értelmezésével, a tagság pontos, alapos tájékoztatásával, higgadsággal és előrelátással tett a legtöbbet.

Tudta kezelni a helyzetet

A szövetkezeti átalakulás legfontosabb szempontjaként tartotta számon Fürst János, hogy elnöki minőségében mindenkivel szót tudjon érteni. Az a kimondott magyar nyelvezet kellett ehhez, amely a helyi paraszt-emberek számára érthető volt, és ezt

az akkor már a faluban – a közös munkában – eltöltött másfél évtized után perfektnek lehetett nevezni. Erre az időszakra esett a szövetkezetben a generációváltás is, ami azt jelentette, hogy minden közép- és felsővezetői pozíciót alig negyvenéves szakemberek töltötték be, felvértezve tudással és gyakorlattal.

Ebben a helyzetben kellett megoldani a szövetkezeti szektor átszervezését az egymást követő törvények és a kárpótlás előírásainak megfelelően. Fürst János számára mindez nagy kihívás volt, ezért sajátos forgatókönyv szerint feszült neki a feladatnak. Megpróbálta a tagságot kiscsoportos beszélgetéseken, korrekt módon tájékoztatni arról, hogyan lehet túlélni és a legjobban kijönni az átalakulásból. Felhívta a figyelmet arra, hogy a környék szövetkezeteiben zajló káros kiválások, békétlenségek hova vezetnek, milyen indulatokat gerjesztettek, miközben a vagyont széthordták és a jövőt ellehetetlenítették.

A módszer eredményesnek bizonyult, hiszen a szövetkezet úgy alakult át új típusúvá, hogy egyetlen

vagyontárgyat nem vittek ki, senki nem vált ki, és így a működés feltételei továbbra is biztosítottak voltak.

Persze, ez így elmondva rövidnek és gördülékenynek tűnhet, mert azért voltak kisebb nézetkülönbségek, de mindenre volt érv és magyarázat. Alapvetően a tagság megértette, hogy továbbra is abban az egységben és összefogásban van az erő, ami a szövetkezetet addig is fenntartotta, és kiválóan működtette. Az elnöki szó, a vezető kollégák egysége, álláspontjuk azonossága és a vezetési gyakorlat hitelessége segítette át a szövetkezetet azon a nehéz időszakon, amely máshol a bizonytalanságot és kilátástalanságot eredményezte. Kunszigeten megértették azt a rendezőelvet, amelyet az elnök vallott, és ami mellett kitartott. Jelesül azt, hogy a tsz akkor marad együtt, ha azt a tagság egyöntetűen akarja, és a történelmi tények szerint akarta!

Fürst János azt vallja, hogy a sikerben részt vállalt ugyan, de a nagy elődök – a korábbi elnök, a főagronómus – szemlélete, a következő gene-

FOLYTATÁS A 156. OLDALON ►

▶ FOLYTATÁS A 154. OLDALRÓL

ráció szakembereinek megválasztása és felkészítése az éppen aktuális feladatok megoldására mindenképpen az ő érdemük. Éppen ezért emléküket ma is nagy tisztelettel őrzi...

Nem volt már feljebb

A szövetkezet átalakítása után megnyugodtak a viszonyok, az élet és a munka visszatért a régi mederbe, ami általános megnyugvással járt. Fürst János pedig átgondolta a saját szakmai szerepét, és az motoszkált a fejében, hogy gyakorlatilag végigjárta

Végre hódolhat régi szenvedélyének, az úszásnak – amit unokájával együtt gyakorolnak – és a kerékpározásnak

a ranglétrát, megismerte a szakmát, első vezető lett, de hogyan tovább?... Az elnöki széknél nem volt már feljebb, és két ciklust végigvitt, tehát talán meg akarta méretetni magát más szakmai területen, egy más közegeben. Fantáziálgatása közben kapott egy ajánlatot egy régi barátjától, amely szerint a Pannon Gabona Rt. szívesen látná a soraiban, kereskedelmi vezetőként.

Amennyire megörült, annyira el is bizonytalanodott a hirtelen váltás gondolatától, de meghozta a döntést. Leszámolt a szövetkezetben, és húsz év után elköszönt a kollégáktól. Becsületére, úgy jött el, hogy minden közép- és felsővezetői poszton – megítélése szerint – a legjobb szakembereket hagyta. Ennek ékes bizonyítéka, hogy

azóta is kiegyensúlyozott gazdálkodás, egészséges szövetkezet működik Kunszigeten, amelynek a mai napig Fürst János is tagja maradt.

1995-ben már a terménykereskedelem kihívásaival ismerkedett, és ebbe nagyon hamar beletanult. A cég akkoriban került osztrák tulajdonba, majd később Pannonmill Zrt. néven komáromi székhellyel kapcsolódott be a hazai és nemzetközi gabonakereskedelembé. Ez a munkakör Fürst János számára több okból is kedvező volt, hiszen kiválóan tudta kamatoztatni „bécsi” német és angol nyelvtudását, másrészt pedig tovább csiszolhatta a hazai kereskedelmi gyakorlatban amúgy is remek kommunikációs készségét...

A gabonakereskedelem a végállomás

A gabonakereskedelem olyannyira megérintette Fürst Jánost, hogy ettől már nyugdíjazásáig nem tudott elszakadni. Olyan szakmai és magánéleti sikerek forrása volt számára, hogy valósággal fürdőzött benne. Egyre inkább országos ismertségre tett szert, amellet, hogy minden egyes üzletkötés, minden beszélgetés a termelőkkel élményt jelentett számára. Mind jobban elismerték kereskedelmi és stratégiai felkészültségét, ami a gabonaszektorban egyre magasabbra repítette.

Nem véletlen, hogy számos megkeresést kapott ilyen-olyan célfeladatok elvégzésére, de ezek közül is a Hungária Holding ajánlata volt a leginkább figyelemre méltó. Egy olyan gabonavertikumba várták, ahol majd egy kereskedő cég, egy finanszírozó cég, egy tőzsdei cég, valamint egy közraktár összehangolt munkájával lehetne megteremteni a garantáltan biztonságos és célirányos – akár tőzsdei, bár erre kicsi volt a remény – gabonakereskedelmet.

Fürst János részt vett ebben a projektben, két évet dolgoztak, amire a részletek összeálltak, akkor azonban a 2008-as gazdasági és pénzügyi válság keresztbe tett az ügyletnek. Sajnálatos módon nem tudott kiteljesedni, és ekkor elköszönt ettől a szép feladattól.

Nem sokáig kellett azonban várnia a volt Bábolna Takarmány Rt. romjain újraélesztett Tendre Kft. jelentkezésére, ahol korábban említett barátja hívásának nem tudott nemet mondani.

Ismét egy szép feladat várt rá, hiszen egy cég szakmai és személyi felépítését kellett elvégeznie. Sikerrel tette, és egyre szélesebb körben vált ismertté kiváló szakmai-szervezői oldaláról is. Olyannyira, hogy fiatal, agilis gabonaszektorbeli szakemberek egy csoportja is felkereste hasonló igénnyel, akik szintén egy biztonságos – a Hungária Holdinghoz hasonló – gabonakereskedelmi törekvés gondolatáról várták a szakmai véleményét.

Kiváló kapcsolat alakult közöttük, és kontrollált üzleti tervvel lettek gazdagabbak Fürst János segítségével. Más kérdés, hogy a közgazdasági környezet kiszámíthatatlan változásai következtében mennyire sikerült ezt a gyakorlatban megvalósítani...

A nyugdíjkorhatár aztán Fürst Jánost is elérte 2009-ben, ami ma már arra kínál alkalmat, hogy külső szemlélőként vizsgálja összefüggéseiben a magyar mezőgazdaság irányváltásait, és felelősség nélkül véleményezhesse azokat.

Megérdemelt „második gyerekkor”

A nagyapai szerep talán a legcsodálatosabb az életnek ebben a szakaszában – mondja Fürst János –, hiszen abban a szerencsés helyzetben van, hogy két kisfiú unokával töltheti ideje jelentős részét.

Feleségével – Erzsébet asszonnyal, aki szintén agrármérnök – kötött házasságából két lányuk született. Mindketten tanári diplomát szereztek, egyikük – a két kisfiú édesanyja – Győrben él, gimnáziumban tanít, a másikuk az USA-ban telepedett le. Utóbbi a tanári státuszát már felcserélte banktisztviselőire, és férjével a kinti életformához alkalmazkodva rendezkedtek be. Fürst János pedig végre hódolhat régi szenvedélyének, az úszásnak – amit unokájával együtt gyakorolnak – és a kerékpározásnak. Napi 50 km a legkevesebb, amit leteker, de nem ritkán a Szigetközben található Doborgaz-szigeti hétvégi házukhoz is kerékpárral teszi meg a közel 60 km-t.

Elégedett ember, aki mindent elért az életben, amit szeretett volna. Nagyon jó társalgó, kiváló mesélő, van stílusa és van élményanyaga bőven, amiből ma is meg tud újulni...